

Nel·let Marzal al seu germà Pepico

Tu portes la veu valenta
que crida el nostre folklor;
tu eres la força en el cor
d'una il·lusió sempre ardenta.

Tu dius la força que té
el llaurador quan treballa
i en una cançó retalla
les voreres de l'alé.

Tu eres eixa espenta forta
que en una nit de *cantà*
fa a trossos la *matinà*
per a què caiga per l'horta.

Tu eres lo cant darrer
d'eixa nit maravellosa
que per buscar una rosa
arranca tot el roser.

Eres crit de valentia
que sempre *en lo cor* s'entrega,
el que *en la seua* veu rega
el cel de valenciana.

Aquell que a la fresca esclata
en milers de llums enceses
com carcassa de promeses
en eixe cel de Mislata.

Mislata 1977

Col·labora i patrocina:

MUSEU VALENCIÀ
D'ETNOLOGIA

Organitza:

ASSOCIACIÓ
D'ESTUDIS
DEL CANT
VALENCIÀ

www.aecv.info

ASSOCIACIÓ
D'ESTUDIS
DEL CANT VALENCIÀ

Homenatge a Pepe Marzal

Josep Marzal Barberà (1922-2000)

el Xiquet de Mislata
(Cantador d'estil)

PRESENTACIÓ I BENVINGUDA
TOCATA PELS DOLÇAINERS
RESSENYA BIOGRÀFICA I AUDIOVISUAL
ENTREGA D'UN DIPLOMA COMMEMORATIU
CANTÀ DE CANT D'ESTIL I ALBAES

Diumenge 25 de setembre, a les 12:00 h

Sala «Alfons el Magnànim»
MUSEU VALENCIÀ D'ETNOLOGIA
C/Corona 36. 46003 València

Josep Marzal Barberà

Va néixer en Mislata el 26 d'abril de 1922 i va viure el cant valencià des d'infant en l'ambient familiar i en el poble. Son pare, d'ofici sabater, cantava valencianes i flamenco i, al vore les grans aptituds del seu fill, als 6 anys, en 1928, l'inicià en la formació de cant d'estil, fent-lo assistir a les classes de l'escola de balls populars valencians del Mestre Porta, situada a la Plaça de l'Arbre, en València, a on acudien grans cantadors del moment.

Al mateix temps, compartí amb el seu germà major, Nel·let *el Xiquet de Mislata*, l'afició pel cant i tota la seua vida artística. Este, de xicotet, seguia al gran cantador Evaristo en les *cantaes*, qui el feia cantar. Els dos germans intercanviaven allò que havien après. Debutaren en públic l'any 1932 en Aldaia, Nel·let als 16 anys i Pepico als 10, per iniciativa d'un tio seu que els presentà al Mestre Gadea. Este els feu cantar i a l'escoltar-los els contractà enseguida per al seu quadro de cants i balls populars valencians.

Començaren així la seua carrera artística, sent coneguts com a *els Xiquets de Mislata* i participant en *cantaes* i festes junt als grans cantadors d'estil del moment—*Evaristo, el Muquero, el Xiquet de Bétera...*, una carrera que es paralitzà per la guerra civil de 1936-1939. Però la reprengueren en els anys 1940, alcançant reconeiximent i sent requerits per a cantar a autoritats, així com en les pel·lícules *Entre barracas* (1949) i *Flor de lago* (1950).

Pepico i Nel·let Marzal foren dos germans inseparables, units sobretot pel seu amor i passió pel cant valencià, dos veus que contrastaven harmoniosament: la del primer forta i valenta, la del segon suau i melodiosa, a més del bon vers de Nel·let. I des del 1958 al 1988 incorporaren a una gran cantadora d'estil com *Marineta*, de Mislata, formant durant trenta anys una de les més importants colles de cantadors de la història del cant valencià.

Quan *els Xiquets de Mislata* veren la falta de renovació generacional en els anys 1950, sembraren en l'Escola de Cant Valencià d'Educació i Descans (1956-...) i l'Escola de Folklore de l'Ajuntament de València (1959-...) la llavor que donà el fruit de tota una generació de cantadors que fins hui han dut avant el nostre cant: *Marineta, Pilareta, Victorieta, el Morenet, Carme de Castellar, Mari d'Aldaia, Marisé de Montolivet*, i tants altres...

Aleshores Pepico hagué d'emigrar a França per raons familiars, des del 1960 fins a la seua mort, i s'establí en Savigny sur Orge, prop de París. Però tots els estius tornava a cantar junt al seu germà Nel·let, desitjant sempre l'ensomiat encontre que el feia tornar als seus orígens, retrobar la joia del vers i de les seues veus alternant-se en els *terços* o frases d'una mateixa cançó, tècnica que els dos practicaren sovint pel simple goig de cantar junts.

A la mort de Nel·let en 1993, Pepico deixà de cantar, perquè li faltava l'ànima, li faltava el company de *cantaes*, li faltava el vers, li faltava el seu germà. Tan sols en 1995 a instàncies del l'etnomusicòleg Bernard Lortat Jacob acudí al *Festival d'Avignon* i cantà junt a Josep Mª Flores, *Mari d'Aldaia* i Josepa Blasco en un memorable recital, dedicant-li una cançó al seu germà, que dia: *El versaor se n'ha anat / a l'alba ratllant el dia / i el cant valencià ha quedat / sense el vers de l'alegria, / perquè Marzalet no està.*

El 7 de febrer de 2000 morí en Savigny sur Orge, a on vivia amb la seua família, deixant escrit un vers que declarava el seu amor per València: *Este que està en l'extranger / en bona hora demana / que el soterren, si pot ser, / en un raconet d'Espanya / a l'ombra del Micalet.* I així es va complir la darrera voluntat d'este gran cantador d'estil que viurà de a sempre en el record de la seua gent, dels seus amics, del seu públic, de la seua gran "família" del cant valencià, el cant que va ser el seu deler i la seua vida.

Programa

- **Obertura i presentació de l'homenatge** per Manuel Marzal Álvaro, President de l'AECV, i benvinguda per Joan Seguí, Director del Museu Valencià d'Etnologia
- **Tocata pels dolçainers i tabaleters**
- **Ressenya biogràfica i audiovisual de Pepico Marzal** per Carles A. Pitarch Alfonso, Vicepresident de l'AECV
- **Entrega d'un diploma commemoratiu** a Amparo Marzal Ortiz, filla de Josep Marzal
- **Cantà de cant d'estil i albaes en homenatge a Pepico Marzal**, pels cantadors que cantaren junt a ell.

INTERVINDRAN:

Cantadores i cantadors d'estil

- Pilar García Comeche *Pilareta*, de València
- Victòria Sousa Genovés *Victorieta*, de València
- Carme Sales Rubio *Carme de Castellar*
- Júlia Martínez Ferrer *Julieta*, de València
- Maria Jesús Enguix Martínez *Mari d'Aldaia*
- Josepa Blasco Blasco *Josepa*, de Real de Montroi
- María José Ruiz *Marisé de Montolivet*
- Josep Mª Flores Terol *Flores*, del Puig
- Emili Luis Porta *Mílio del Puig*

Versadors

- Vicent Ribelles Salvador *Vicent de Rosa*
- Salvador López Mafe *Voro de Paterna*

Ronda de corda de València

- Emeteri Pérez Pérez *Tèrio* (guitarro)
- Felicià J. Sousa Genovés (guitarra)
- Isabel Cifres Pons (guitarra)

Colla de vent de Catarroja

- Llorenç López Asins (clarinet)
- Carles Puchades Herrera (trompeta)
- Artur Puchalt Gómez (baix)

Dolçainers i tabaleters de València i Xiva

- Francesc Blasco Calvo (dolçainer)
- Marcial Cervera Martí *Pierres* (dolçainer)
- Jordi Martínez Calatayud (tabaleter)

Final de l'homenatge i despedida

